

Ystad-Österlenregionens
miljöförbund

PROJEKT

Förskolor

Rapport avseende tillsynsprojekt 2015

Ystad-Österlenregionens miljöförbund

Gladanleden 2, 273 36 TOMELILLA, telefon: 0417-57 35 00, e-post: exp@ystadosterlenmiljo.se
hemsida: www.ystadosterlenmiljo.se

Syfte och mål

Syftet med projektet var att genomföra tillsyn på alla förskolor inom områdena hälsoskydd och miljöskydd.

Bakgrund

Förskolor är anmälningspliktiga verksamheter enligt § 38 Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Vilket innebär att de måste ha en skriftlig egenkontroll enligt Förordningen (1998:901) om verksamhetsutövarens egenkontroll.

Vid tillsyn av förskolor ligger tyngdpunkten oftast på frågor rörande hälsoskydd såsom ventilation, städning, kontroll av varmvattentemperatur mm. Detta projekt är inriktat just på de ovanstående punkterna eftersom vi upplevt att det är områden som ofta är bristfälliga. Vid inspektionerna användes en checklista med huvudrubriker inomhusmiljö, ventilation, städning och egenkontroll. Verksamheten fick även muntlig och skriftlig information om miljöförbundets framtida arbete med energikartläggning, vilket i nuläget endast ligger på informationsnivå.

Även tillsyn av rökförbud på skolgårdar enligt tobakslagen (1993:581) utfördes enligt speciell checklista.

Genomförande

Enligt miljöförbundets långsiktiga verksamhetsplan ska tillsyn utföras vartannat år på förskolor. Objekten tillskrevs via e-post eller brev där verksamhetsutövarna informerades om projektet. Information om tidsbokning, egenkontroll och checklista bifogades.

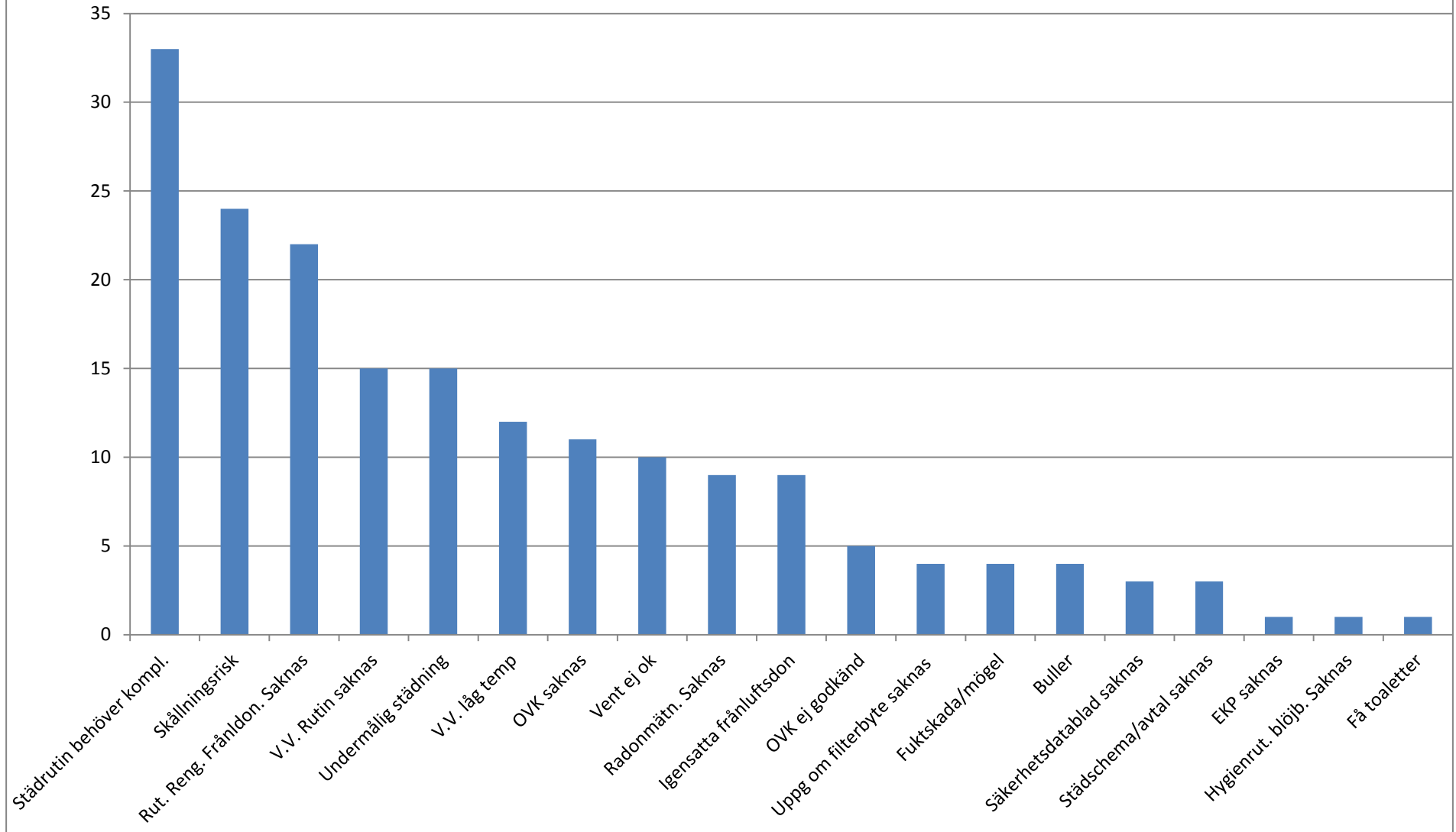
Inspektionen som utfördes tillsammans med förskolechef, eventuellt fastighetsägare eller fastighetsskötare, personal och skyddsombud, började med en sittning där checklistorna gick igenom. Därefter företogs inspektion av aktuella lokaler och inspektionen avslutades med att sammanfatta de huvudsakliga intrycken och bristerna för verksamheten.

Efteråt skickades inspektionsrapporter till verksamhetsutövarna där eventuella brister påpekades.

Resultat

Totalt inspekterades 62 förskolor. I nedanstående diagram sammanfattas de viktigaste bristerna/påpekanden som noterades vid tillsynen gällande hälsoskydd och miljöskydd.

Brister och påpekanden (på 62 förskolor)

Ystad-Österlenregionens miljöförbund

Gladanleden 2, 273 36 TOMELILLA, telefon: 0417-57 35 00, e-post: exp@ystadosterlenmiljo.se
hemsida: www.ystadosterlenmiljo.se

Sammanfattning av brister

Vid föregående tillsyn 2013 tryckes särskilt på upprättande av egenkontrollprogram. Vid den tillsynen påträffades 45 förskolor utan egenkontroll. Vid tillsyn 2015 märktes en stor förbättring då antalet förskolor utan egenkontrollprogram hade minskat till endast 1 förskola. Vid tillsyn 2015 påträffades dock 33 förskolor som behöver komplettera sina städrutiner samt 3 stycken som saknar städschema/avtal varför det är viktigt att verksamheterna fortsätter att utveckla och arbeta med sina egenkontrollprogram.

Samma förbättring märktes vad gäller radonprotokoll och OVK-protokoll där detta vid föregående tillsyn saknades på 38 respektive 32 förskolor. Vid årets tillsyn saknades dessa protokoll hos 9 respektive 11 förskolor.

En förbättring upplevdes även vad gäller förskolor med fuktskador. 2013 påträffades fuktskador vid 8 förskolor och 2015 hos 4 förskolor. Eftersom detta är en allvarlig brist som har stor påverkan på inomhusmiljön är det dock viktigt att verksamheterna tar frågan på stort allvar och förebygger samt förhindrar uppkomsten av dessa.

En försämring noterades vad gäller städning, där undermålig städning 2013 noterades vid 5 förskolor och 2015 vid 15 förskolor. Ökningen beror till viss del på att årets tillsyn var mer inriktad på städning och ventilation.

Vid föregående tillsyn 2013 uppmärksammades antalet igensatta frånluftsventiler även så 2015 (9 förskolor). Miljöförbundet anser att igensatta frånluftsventiler har så stor påverkan på luftflödet att årlig rutin för rengöring av dessa ska ingå i verksamhetens egenkontrollprogram. Vid årets inspektion 2015 saknade 22 förskolor rutin för årlig rengöring av frånluftsdon.

Kranar som barnen har tillgång till kan utgöra en skållningsrisk om temperaturen är högre än 38°C. På 24 av förskolorna påträffades kranar med för hög vattentemperatur jämfört med 17 förskolor 2013.

Antalet verksamheter med undermålig ventilation var nästintill den samma nu 2015 med 10 förskolor som 2013 då det var 11 förskolor. Att resultatet inte blivit bättre beror till viss del på att årets tillsyn var mer inriktad på städning och ventilation.

För att inte riskera att få legionellatillväxt i vattenledningssystemet ska varmvattentemperaturen överstiga 50°C. Vid inspektioner 2015 påträffades 12 förskolor där vattentemperaturen i tappkran understeg 50°C i jämförelse till 8 förskolor 2013. På 15 förskolor 2015 saknades rutin för kontroll av varmvattnet. Vid inspektionerna 2013 påtalades att rutin för kontroll ska upprättas tillsammans med resterande egenkontroll.

Vid inspektioner 2015 påträffades även 5 förskolor där OVK ej var godkänd, buller från ventilationen vid 4 förskolor, uppgifter om ventilationens filterbyte saknades på 4 verksamheter samt säkerhetsdatablad för kemikalier med varningssymbol saknades på 3 förskolor.

Vad gäller tillsyn angående rökförbud enligt tobakslagen uppmärksammades ej några brister. Policy angående rökning fanns på samtliga förskolor. Vid årets tillsyn påträffades ej någon rökande personal. Inga rester såsom fimpar noterades. Vissa förskolor har dock fått upprätta rutiner för upplockande av fimpar på morgonen då dessa förskolor utsätts för nattliga besök av rökare.

Slutsats

I våra tre kommuner gjordes tillsyn vid 62 förskolor. Resultatet från tillsynen visar att alla verksamheter (med undantag från en förskola) har upprättat ett egenkontrollprogram. I egenkontrollprogrammet saknas dock fortfarande en del rutiner och miljöförbundet påträffar en del brister inom både miljö- och hälsoskyddsområdet vilket understryker att regelbunden tillsyn är nödvändig. Miljöförbundet bedömer att tillsyn vartannat år är ett rimligt tillsynsintervall.

Efter årets tillsyn kommer 19 av förskolorna få uppföljande inspektion eftersom de inte åtgärdat de brister som påträffades vid inspektionen 2013. Uppföljande inspektion kommer att ske vintern 2015/2016.

Det huvudsakliga intrycket är dock att verksamheterna kontinuerligt arbetar med att få ett bra och fungerande egenkontrollprogram som är anpassat för deras verksamhet.

Författare: Jon Hall, Ulf Olsson och Åsa Ekberg